

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN – THÔNG TIN**

***TÌM HIỂU PHẦN MỀM QUẢN LÝ THƯ
VIỆN ĐIỆN TỬ TÍCH HỢP LẠC VIỆT –
VEBRARY***

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN:	Ths.Nguyễn Hữu Nghĩa
SINH VIÊN THỰC HIỆN:	Bùi Thị Mai
LỚP:	TV37

HÀ NỘI - 2009

MỤC LỤC

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

LỜI NÓI ĐẦU.....	1
1. Tính cấp thiết của đề tài.....	1
2. Ý nghĩa lý luận và ý nghĩa thực tiễn của đề tài.....	3
3. Mục đích nghiên cứu.....	3
4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu.....	3
5. Tình hình nghiên cứu.....	3
6. Phương pháp nghiên cứu.....	3
7. Kết cấu của bài khoá luận.....	4
Chương 1: TỔNG QUAN VỀ PHẦN MỀM TÍCH HỢP	
QUẢN LÝ THƯ VIỆN.....	5
1.1 Sơ lược quá trình ứng dụng tin học trong hoạt động TT- TV.....	5
1.2 Khái niệm về phần mềm tích hợp quản lý thư viện.....	8
1.3 Các tiêu chí đánh giá phần mềm thư viện.....	10
1.3.1 Nhóm các tiêu chí về công nghệ thông tin và truyền thông.....	10
1.3.2 Nhóm các tiêu chí về chuẩn nghiệp vụ thông tin thư viện.....	12
1.3.3 Nhóm các tiêu chí với các phân hệ chức năng.....	13
Chương 2: PHẦN MỀM QUẢN LÝ THƯ VIỆN ĐIỆN TỬ TÍCH HỢP LẠC	
VIỆT – VEBRARY.....	22
2.1 Đặc điểm nổi bật của Lạc Việt – Vebrary.....	22
2.1.1 Quá trình xây dựng và ứng dụng phần mềm.....	22

2.1.2	Đặc điểm nổi bật của Lạc Việt – Vebrary.....	28
2.1.2.1	Yêu cầu về CNTT và thiết kế phần mềm.....	29
2.1.2.2	Yêu cầu về nghiệp vụ thư viện.....	30
2.2	Các phân hệ của Lạc Việt – Vebrary.....	33
2.2.1	Phân hệ bổ sung.....	33
2.2.2	Phân hệ biên mục.....	35
2.2.3	Phân hệ quản lý lưu thông.....	37
2.2.4	Phân hệ quản lý xuất bản phẩm nhiều kì.....	43
2.2.5	Phân hệ quản lý kho.....	45
2.2.6	Phân hệ mượn liên thư viện.....	47
2.2.7	Phân hệ ấn phẩm điện tử.....	48
2.2.8	Phân hệ quản trị hệ thống.....	51
2.2.9	Phân hệ tra cứu trực tuyến OPAC.....	52
2.3	Cổng thông tin thư viện	55
2.3.1	Vebrary dễ dàng thay đổi thông tin trên Portal và giao diện.....	55
2.3.2	Tin tức.....	56
2.3.3	Tạo chuyên đề giới thiệu tài liệu.....	57
2.3.4	Nhật tin và xuất bản tin theo chuẩn RSS.....	58
2.3.5	Diễn đàn.....	59
2.3.6	Wap.....	60
2.3.7	Cá nhân hoá.....	60
2.3.8	Đăng kí làm thẻ trực tuyến và dịch vụ trang	

Web cá nhân.....	61
2.3.9 Quản lý sự kiện và công tác.....	62
Chương 3: NHẬN XÉT VÀ KIẾN NGHỊ.....	63
3.1 Nhận xét.....	63
3.2 Kiến nghị.....	66
KẾT LUẬN	68
PHỤ LỤC	
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	

LỜI NÓI ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Việt Nam đang trên con đường hội nhập kinh tế thế giới, việc ra nhập WTO (11/01/2007) đã đánh dấu bước ngoặt to lớn cho nền kinh tế Việt Nam. Mọi ngành nghề, mọi lĩnh vực đều cần phải vươn cao và vươn xa hơn nữa để có thể bắt kịp và sánh ngang với các nước trên thế giới. Để đáp ứng nhu cầu đó thì ứng dụng tin học trong mọi ngành nghề là xu thế tất yếu để nâng cao hiệu suất lao động, nâng cao chất lượng trong từng ngành nghề, từng lĩnh vực. Việc ứng dụng tin học đã làm thay đổi hình thái của nền kinh tế Việt Nam nói riêng cũng như nền kinh tế thế giới nói chung, từ nền kinh tế truyền thống sang nền kinh tế tri thức.

Nhìn chung tin học đã xâm nhập mạnh mẽ vào mọi lĩnh vực đời sống xã hội, phạm vi quốc gia và quốc tế. Công nghệ thông tin (CNTT) được coi là chìa khóa của mọi hoạt động sáng tạo, là yếu tố thiết yếu của sự đổi mới. Vì vậy việc ứng dụng CNTT vào mọi lĩnh vực của đời sống xã hội là một điều kiện hết sức quan trọng và cấp bách, trong đó có lĩnh vực thông tin thư viện (TT-TV).

Công nghệ thông tin đã giúp cho thư viện tổ chức và khai thác hiệu quả nhất nguồn tài nguyên thông tin tạo điều kiện cho mọi thành viên xã hội tiếp nhận được nhiều thông tin hơn, phong phú kịp thời và chính xác hơn mà không phụ thuộc vào khoảng cách địa lý.

Việc ứng dụng tin học trong hoạt động TT-TV đã làm thay đổi diện mạo của các thư viện và ngày càng khẳng định vị trí quan trọng của các thư viện trong xã hội hiện đại ngày nay. Từ những thư viện truyền thống trang bị thô

sơ, tra cứu mang tính chất thủ công thì nay hầu hết các thư viện đã được tin học hóa. Những thành tựu của CNTT đã làm biến đổi sâu sắc hệ thống thư viện trên thế giới tạo ra các sản phẩm thông tin thư mục tìm kiếm thông tin và các hoạt động kỹ thuật khác.

Ứng dụng CNTT trong hoạt động thư viện là sử dụng các trang thiết bị, máy tính và phần mềm quản lý thư viện nhằm nâng cao chất lượng phục vụ và mở rộng khả năng cung cấp dịch vụ cho người sử dụng đồng thời chia sẻ tài nguyên thông tin, phục vụ thông tin điện tử. Vai trò của việc ứng dụng CNTT ngày càng được khẳng định trong xã hội thông qua việc cung cấp thông tin nhanh, đầy đủ, chính xác, nhằm giải quyết những vấn đề cấp bách trong sự phát triển của xã hội. Với những vai trò to lớn và thiết thực đó, việc cài đặt cũng như sử dụng phần mềm thư viện là một tất yếu của các thư viện Việt Nam và Thế giới.

Trong những năm gần đây Việt Nam rất coi trọng việc xây dựng và phát triển các phần mềm thư viện. Những phần mềm thư viện điện tử, thư viện số ngày càng phát triển mạnh mẽ về số lượng và chất lượng. Bên cạnh những phần mềm thư viện điện tử tích hợp như ILIB của Công ty Máy tính Truyền thông CMC; LIBOL của Công ty Tinh Vân; ELIB của Công ty Trách nhiệm Hữu hạn Đầu tư và Phát triển Phần mềm Việt Nam (VNnetsoft); phần mềm GLOC, phần mềm mã nguồn mở Greenstone là phần mềm Vebrary của Công ty Cổ phần Tin học Lạc Việt. Vebrary là một trong những công cụ mạnh với các tính năng cần thiết cho một thư viện hiện đại. Qua tìm hiểu tại Thư viện thực hành của Khoa Thư viện Thông tin, Trường Đại học Văn hoá Hà Nội, tôi được biết trước đây chưa có khoá luận nào tìm hiểu về phần mềm quản lý thư viện điện tử tích hợp Lạc Việt – Vebrary. Bởi những lý do trên tôi đã lựa chọn đề tài: ***“Tìm hiểu phần mềm quản lý thư viện điện tử tích hợp Lạc Việt - Vebrary”*** làm đề tài khóa luận tốt nghiệp của mình.

2. Ý nghĩa lý luận và ý nghĩa thực tiễn của đề tài

- *Ý nghĩa lý luận:* Đề tài cung cấp những lý thuyết chung về phần mềm thư viện cũng như những kiến thức về phần mềm Vebrary nói riêng. Giúp cho sinh viên cũng như các nhà quản lý có thể vận dụng có hiệu quả vào thực tiễn.

- *Ý nghĩa thực tiễn:* Giúp nâng cao trình độ, kỹ năng quản lý, xử lý, khai thác tài liệu điện tử cho các cán bộ thư viện, giúp cho độc giả có thể tra cứu tài liệu nhanh chóng, dễ dàng.

3. Mục đích nghiên cứu

Tìm hiểu về các tính năng của phần mềm Vebrary nhằm giới thiệu cho các sinh viên - những cán bộ thư viện tương lai cũng như những nhà quản lý thư viện hiện tại để họ có thêm thông tin hữu ích, những hiểu biết về phần mềm. Giới thiệu một số thư viện đã ứng dụng phần mềm, đánh giá những kết quả đạt được trong quá trình sử dụng phần mềm tại các thư viện.

4. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Phần mềm Vebrary của Công ty Cổ phần Tin học Lạc Việt và các thư viện, trung tâm thông tin có sử dụng và khai thác phần mềm Vebrary trên toàn quốc.

5. Tình hình nghiên cứu

Hiện tại có rất nhiều đề tài nghiên cứu về các phần mềm thư viện điện tử tích hợp như Libol, Ilib tại Khoa Thư viện Thông tin Trường Đại học Văn hoá Hà Nội xong vẫn chưa có đề tài nào tìm hiểu về phần mềm Vebrary.

6. Phương pháp nghiên cứu

- Thu thập, phân tích, tổng hợp tài liệu: tổng hợp tài liệu từ sách báo, tạp chí, tạp chí thông tin tư liệu, tạp chí thư viện, các tài liệu trên mạng về thư viện.
- Trao đổi phỏng vấn với nhân viên của Công ty Cổ phần Tin học Lạc Việt; trao đổi với cán bộ thư viện tại các thư viện, trung tâm thông tin có sử dụng phần mềm Vebrary.

7. Kết cấu khoá của bài khoá luận

Ngoài phần mở đầu, kết luận, mục lục, danh mục tài liệu tham khảo, cơ cấu của bài khóa luận gồm 3 chương:

Chương 1: Tổng quan về phần mềm tích hợp quản lý thư viện

Chương 2 : Phần mềm quản lý thư viện điện tử tích hợp Lạc Việt - Vebrary

Chương 3: Nhận xét và kiến nghị

Trong quá trình thực hiện đề tài này do năng lực của bản thân còn nhiều hạn chế nên không thể tránh được những thiếu sót nhất định. Rất mong nhận được sự đóng góp ý kiến của các thầy cô cùng bạn đọc để bài khóa luận được hoàn chỉnh hơn.

Qua đây tôi cũng gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc đến thầy giáo Th.s Nguyễn Hữu Nghĩa người đã hướng dẫn chỉ đạo tận tình giúp tôi hoàn thành khóa luận này. Đồng thời xin chân thành cảm ơn các thầy cô giáo trong Khoa Thư viện Thông tin Trường Đại học Văn Hóa Hà Nội, cảm ơn anh Nguyễn Thanh Hùng, nhân viên Công ty Cổ phần Tin học Lạc Việt và các anh chị tại Trung tâm Học liệu Huế đã cung cấp tài liệu giúp tôi hoàn thành khóa luận này.

Xin chân thành cảm ơn!

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ chính trị (1991), Quyết định 26/ NQ-TW về Khoa học Công nghệ trong sự nghiệp đổi mới.
2. Bộ chính trị (2000), Chỉ thị số 58 CT/ TW về đẩy mạnh ứng dụng CNTT
3. Chính phủ (1993), Nghị quyết 49/ CP về phát triển CNTT đến năm 2000.
4. *Công nghệ thông tin tổng quan và một số vấn đề cơ bản* (1997), Giao thông Vận tải, Hà Nội.
5. Đoàn Phan Tân (2001), *Tin học trong hoạt động thông tin thư viện: Giáo trình dành cho ngành thư viện và quản trị thông tin*, Trường Đại học Quốc gia, Hà Nội.
6. Nguyễn Tiến, Đặng Xuân Hường, Nguyễn Văn Hoài (1999), *Giáo trình căn bản về mạng*, Giáo dục, Hà Nội.
7. Lê Văn Việt (2000), *Cẩm nang nghề thư viện*, Văn hoá thông tin, Hà Nội.
8. “Lựa chọn một phần mềm quản lý” (2000), *Tin học & Đời sống 1*, tr 17-20.
9. “Số hoá thư viện các vấn đề ứng dụng CNTT trong quản lý thông tin thư viện” (2001), *Thế giới vi tính 6*, Tr 3-5.
10. Tạ Bá Hưng (2005), “Các tiêu chí đánh giá và lựa chọn phần mềm cho thư viện điện tử ở Việt Nam”, *Thông tin & Tư liệu 2*, Tr 4-13.
11. Trần Lương Phương Diệp (2003), *Nghiên cứu một số phần mềm tư liệu hệ quản trị thư viện phổ biến và thực tiễn ứng dụng tại các cơ quan thông tin thư viện tại Hà Nội: Khoá luận tốt nghiệp*, Hà Nội.
12. Vũ Văn Sơn (2002), “Chọn lựa phần mềm quản trị thư viện”, *Thông tin & Tư liệu 2*, Tr 3-10.

Một số trang WEB

13. [http:// www.vst.vists.gov.vn](http://www.vst.vists.gov.vn)
14. [http:// www.thuviendongnai.gov.vn](http://www.thuviendongnai.gov.vn)
15. [http:// www.thegioicntt.com/phanmem](http://www.thegioicntt.com/phanmem)
16. [http:// www.thuvien.net](http://www.thuvien.net)
17. [http:// www.lacviet.com.vn](http://www.lacviet.com.vn)
18. [http:// www.dnu.edu.vn](http://www.dnu.edu.vn)
19. [http:// www.lrc-hueuni.edu.vn](http://www.lrc-hueuni.edu.vn)
20. [http:// www.hps.lacviet.com](http://www.hps.lacviet.com)